

רע"פ 6692/14 - שמעון כראדי נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 6692/14

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: שמעון כראדי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע, מיום 2.10.2014, בעפ"א 30590-09-14, שניתן על-ידי כב' השופט י' אלון - נשיא

בשם המבקש: עו"ד אורי נבו

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע, (כב' השופט י' אלון - נשיא), בעפ"א 30590-09-14, מיום 2.10.2014, בגדרו נדחה ערעור על הכרעת דינו, מיום 10.7.2013, וגזר דינו, מיום 19.5.2014, של בית משפט השלום בבאר שבע (כב' השופט י' עטר), בתו"ח 30506-11-11.

2. בד בבד עם הבקשה לרשות ערעור, הגיש המבקש בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בדרך של עבודות שירות שהושת עליו. בהחלטתי מיום 6.10.2014, הוריתי על עיכוב ביצוע העונש עד להכרעה בבקשה לרשות ערעור.

3. נגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של אי קיום צו בית המשפט, לפי סעיף 210 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן: חוק התכנון והבניה). מעובדות כתב האישום אשר הוגש נגד המבקש עולה, כי ביום 17.5.2014, הורשע המבקש, במסגרת הסדר טיעון בת"פ 6433/00, בבית משפט השלום בבאר שבע (כב' השופט ג' טהר לב), בביצוע של עבירות בניה ללא היתר. במסגרת גזר הדין, הורה בית המשפט למבקש להרוס את המבנה, מושא כתב האישום, המשמש כסככה, בהיקף של 1,875 מ"ר, וזאת עד ליום 1.1.2002. משלא קיים המבקש את הוראות צו ההריסה, הוגש נגדו כתב אישום נוסף, בגין אי קיום צו שיפוטי. ביום 27.6.2005, הורשע המבקש, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בת"פ 2044/02, בבית משפט השלום בבאר שבע (כב' השופט ע' רוזין), בעבירה של אי קיום צו שיפוטי, ונגזר דינו של המבקש. במסגרת גזר הדין נקבע, כי צו ההריסה יקיים על-ידי המבקש, עד ליום 27.12.2005. המבקש הגיש בקשה לעיכוב ביצוע הצו, וביום 29.1.2006, התקבלה בקשתו, כך שמועד ביצוע הצו הוארך ב-6 חודשים נוספים. המשיבה ערערה על ההחלטה להאריך את עיכוב ביצוע צו ההריסה, וביום 6.6.2006, במסגרת ע"פ 7048/06, קיבל בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט י' אלון-נשיא) את ערעורה של המשיבה וקבע, כי צו ההריסה יבוצע לא יאוחר מיום 25.6.2006. עוד נטען בכתב האישום, כי המבקש הגיש בקשת רשות ערעור לבית משפט זה על קביעה זו, אך בהמלצת בית המשפט חזר בו מבקשתו, ולפנים משורת הדין ניתן לו ארכה נוספת בת 4 חודשים, לביצוע הצו (רע"פ 5356/06). בקשות נוספות שהגיש המבקש לבית משפט השלום בבאר שבע, נדחו אף הן, ואולם, מועד ביצוע צו ההריסה הוארך מעת לעת, באופן בו היה על המבקש לבצע את הריסת המבנה החל מיום 25.6.2006 ועד ליום 3.1.2007, וכן החל מיום 3.5.2007 ועד למועד הגשת כתב האישום מושא בקשה זו. חרף הארכות שניתנו לו, הפר המבקש באופן שיטתי את צו ההריסה, ולא ביצע את ההריסה, למעט חלק מסוים של הקיר הדרומי במבנה.

4. ביום 10.7.2013, לאחר שמיעת הראיות, הורשע המבקש בבית משפט השלום בבאר שבע בעבירה של אי קיום צו בית המשפט, כאמור. בית המשפט דחה את טענת המבקש, לפיה נבצר ממנו לקיים את צו ההריסה בשל נסיבות אשר אינן בשליטתו וציון, כי: "גרסתו של הנאשם [המבקש] כי נמנע ממנו על-ידי אחיו לבצע את צו ההריסה וכי אך בשל כך לא קיים את הוראות בית המשפט, הינה גרסה כבושה אשר באה לראשונה לאוויר העולם במסגרת ישיבת המענה בתיק זה. הלכה היא, כי בהיעדר הסבר סביר, משקלה של גרסה כבושה הינו אפסי". לעניין טענת המבקש, לפיה קמה לו הגנה מן הצדק בשל אכיפה סלקטיבית, נוכח העובדה שנגד אחיו המחזיק בפועל בנכס, לא הוגש כתב אישום, הדגיש בית המשפט, כי: "עניינו של הנאשם [המבקש] אינו נופל בגדר החריגים המצדיקים שימוש בצעד החריג והחריף של ביטול כתב אישום מכוח דוקטרינה זו".

5. בית משפט השלום גזר את דינו של המבקש, ביום 19.5.2014. בגזר דינו, הדגיש בית המשפט את חומרת מעשיו של המבקש, נוכח העובדה שהמבקש הורשע בבית המשפט בגין עבירה חמורה כשלעצמה, כאשר בגזר הדין הצטווה המבקש להרוס את הבניה הבלתי חוקית, אך הוא בחר ביודעין שלא לקיים את צו ההריסה שניתן בעניינו. בהמשך, סקר בית המשפט את ההלכות לפיהן יש לנקוט בענישה מחמירה, ובכלל זאת, להשית מאסר בפועל, על מי שהפר צו שיפוטי בתחום התכנון והבניה. בנוסף, טרם גזירת עונשו של המבקש, שקל בית המשפט לחומרה את העובדה שהמבנה עומד על תילו כ-12 שנים לאחר המועד שנקבע במסגרת גזר הדין הראשון, כמועד ביצוע צו ההריסה; את היקף הבניה הגדול; את הרשעתו הקודמת של המבקש (בת"פ 6433/00) ואי קיום צו שיפוטי (ת"פ 2044/02); ואת העובדה כי קנס ומאסר מותנה, אשר הושתו על המבקש בהליכים הקודמים, לא היה בהם כדי להרתיע את המבקש מאי ביצוע הצו. מנגד, ציין בית המשפט לקולה, כי מדובר במבנה אשר המבקש לא הפיק ממנו תועלת כלכלית במהלך השנים. בהמשך, קבע בית המשפט כי מתחם הענישה ההולם ביחס לעונש המאסר, נע בין 3 חודשי מאסר בפועל,

לריצוי בדרך של עבודות שירות, לבין 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל. ביחס לגובה הקנס, סבר בית המשפט כי נוכח מצבו הכלכלי של המבקש, מתחם העונש ההולם באשר לקנס, נע בין 20,000 ₪, לבין 150,000 ₪. בהתאם לכך, השית בית משפט השלום על המבקש את העונשים הבאים: 6 חודשי מאסר בפועל, לריצוי בדרך של עבודות שירות, בחופף להפעלת מאסר מותנה (בן ששת החודשים שהושת עליו בת"פ 2044/16), כך שסך הכל ירצה המבקש 6 חודשי מאסר בעבודות שירות; 7 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש, במשך 3 שנים, כל עבירה מפרק י' לחוק התכנון והבניה; קנס בסך 40,000 ₪, או 60 ימי מאסר תמורתו; והתחייבות כספית בסך של 70,000 ₪, למשך שלוש שנים, להימנע מלבצע כל עבירה לפי הוראות פרק י' לחוק התכנון והבניה.

6. המבקש ערער לבית המשפט המחוזי בבאר שבע, על הכרעת דינו וגזר דינו של בית המשפט השלום. בערעורו, טען המבקש להגנה מן הצדק, נוכח העובדה כי המדינה נמנעה מלהגיש את כתב האישום הנוכחי (השלישי במספר) גם נגד אחיו של המבקש. ביום 2.10.2014, דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש על הכרעת הדין, בציינו כי: "אין בקו טיעון זה של בא-כוח המערער [המבקש] כדי להעמיד 'הגנה מן הצדק' למערער [המבקש] דן נוכח האישומים נגדו שעניינם כמפורט לעיל התעלמות מוחלטת מצו הריסה שיפוטי התלוי ועומד נגדו, ורק נגדו, אישית, מזה שנים רבות וארוכות מבלי שהמבקש עושה מאומה לביצוע הצו השיפוטי". בית המשפט המחוזי דחה גם את ערעורו של המבקש על גזר הדין וקבע, כי העונשים שהושתו על המבקש אינם מבטאים חריגה ממדיניות הענישה הראויה במקרים כגון דא.

הבקשה לרשות ערעור

7. המבקש הגיש בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, היא הבקשה שלפניי. בבקשתו טוען המבקש, כי שגו הערכאות הקודמות בקובען, כי יכול היה המבקש לבצע את צו ההריסה שניתן במסגרת ת"פ 6433/00, מאחר שכבר ביום 3.3.2004, בדיון שנערך בת"פ 2044/02, טען המבקש "נכון שפסק הדין ניתן נגדי אבל אני לא יכול לבצע את הצו הזה". עוד נטען בבקשה, כי המשיבה ביצעה אכיפה בררנית, כשלא הגישה כתב אישום נגד אחיו של המבקש, בעל הזכויות במבנה, ולפיכך קמה למבקש הגנה מן הצדק. לחילופין, מתבקש בית המשפט להקטין את גובה הקנס שהושת על המבקש באופן משמעותי.

דיון והכרעה

8. ידועה ומושרשת ההלכה, לפיה רשות לערעור "בגלגול שלישי" תינתן בצמצום, והיא מוגבלת למקרים חריגים אשר מעוררים שאלה בעלת חשיבות משפטית או ציבורית, החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים, או למקרים בהם קיים חשש לעיוות דין כלפי המבקש (רע"פ 7231/14 גולדמן נ' מדינת ישראל (3.11.2014)); רע"פ 6785/14 אייבי נ' מדינת ישראל (29.10.2014); רע"פ 5423/14 קופרמן נ' מדינת ישראל (29.9.2014)). לאחר שעיינתי בבקשה שלפניי ובנספחיה, לא מצאתי כי יש בטענותיו של המבקש דבר החורג מעניינו הפרטי, ואף לא מתעורר, במקרה דנן, חשש לעיוות דין כלפי המבקש. בהתאם לכך, הבקשה לרשות ערעור איננה עומדת באמות המידה שנקבעו בפסיקה, כאמור, ודינה להידחות.

9. בבחינת למעלה מן הצורך, אציין לעניין ההרשעה כי איני מוצא ממש בטענתו המרכזית של המבקש, לפיה אין ביכולתו לבצע את צו ההריסה. הכרעתו של בית משפט השלום לעניין יכולתו של המבקש לבצע את הצו, התבססה

עמוד 3

על ראיות ההגנה מהן עולה, כי המבקש כלל לא ניסה להסביר לאחיו, כי הוא נאלץ לבצע את ההריסה על פי צו בית משפט. עיון בהכרעת דינו של בית השלום מגלה, כי המבקש הציג גרסה כבושה בנושא זה, תוך שהוא מעלה גרסאות סותרות, ונמנע מלהצביע על קצה ראייה אשר תתמוך בטענותיו.

10. ככל שהבקשה נוגעת לעניין הקנס שהושת על המבקש, אינני רואה כל מקום להתערבות בהחלטותיהן של הערכאות הקודמות. כבר נפסק, בהקשר זה, כי השגה על חומרת העונש אין בכוחה להצדיק מתן רשות ערעור, למעט במקרים חריגים בהם העונש אשר הושת על המבקש סוטה סטייה ניכרת ממדיניות הענישה הראויה והמקובלת בעבירות דומות (רע"פ 5726/14 שווקי נ' מדינת ישראל (15.9.2014); רע"פ 5442/14 חב' ינונה בע"מ נ' מדינת ישראל (4.9.2014); רע"פ 3120/14 נעים נ' מדינת ישראל (8.5.2014). בנסיבות העניין, העונש שהושת על המבקש איננו סוטה לחומרה ממדיניות הענישה שנקבעה בעניינים כגון דא (ראו והשוו: רע"פ 4544/13 ניסים נ' מדינת ישראל (15.10.2013); רע"פ 9236/12 אבו עראר נ' מדינת ישראל (2.1.2013); רע"פ 2809/05 טסה נ' מדינת ישראל (22.5.05)).

1. נוכח האמור, הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת. המבקש יתייצב לריצוי עונש המאסר שהושת עליו בדרך של עבודות שירות, ביום 23.11.2014, עד לשעה 10:00, בפני הממונה על עבודות השירות במחוז הדרום, כשברשותו תעודת זהות ועותק מהחלטה זו.

ניתנה היום, י"ב בחשון התשע"ה (5.11.2014).

שׁוֹפֵט